

TeamAlert

jongeren met **impact**

VERKEERSOVERTREDINGEN & SOCIAL MEDIA

Resultaten vragenlijst

INHOUD

Inleiding	5
Deelnemers	5
Vragenlijst.....	5
Resultaten	7
Attitude over risicogedrag.....	7
Frequentie asociaal gedrag op social media.....	8
Toe- of afname frequentie asociale beelden.....	8
Frequentie ernstige verkeersovertredingen op social media.....	8
Stellingen met betrekking tot het delen van beelden met ernstige verkeersovertredingen	9
Toe- of afname risico's in het verkeer	10
Conclusie.....	12
Literatuurlijst	14
Bijlagen	16
Bijlage 1: Vragenlijst	16

Stichting TeamAlert

Jongeren met impact

Lijsterstraat 3-5
3514 TA Utrecht
Tel: 030-2232893
info@teamalert.nl
www.teamalert.nl

Onderzoek en rapportage:
Boris Peters

Mei 2021

© Deze rapportage is eigendom van stichting TeamAlert te Utrecht. Niets uit dit rapport mag worden gereproduceerd, publicitair worden vrijgegeven of worden uitgevoerd zonder de schriftelijke toestemmingen of de actieve medewerking van stichting TeamAlert.

TeamAlert

jongeren met **impact**

INLEIDING

Inleiding

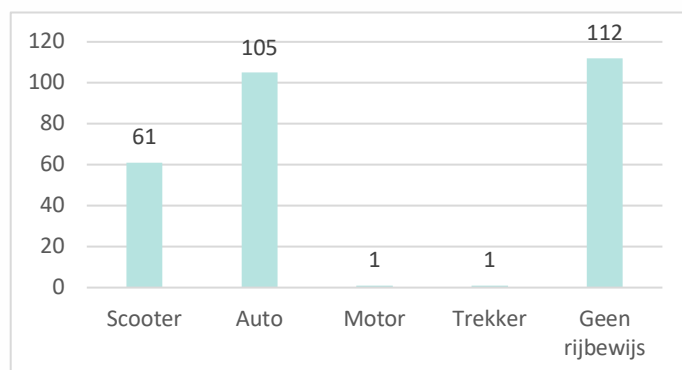
In samenwerking met I&W en J&V heeft Stichting TeamAlert een enquête uitgezet. De enquête ging over ernstige verkeersovertredingen die op social media worden gedeeld en hoe jongeren op dit soort beelden reageren. De enquête is uitgezet onder jongeren tussen onder tussen 16 en 24 jaar oud. Jongeren zijn gevraagd naar hun mening over beelden die op social media verschijnen waar mensen ernstige verkeersovertredingen delen die zij zelf begaan. De vragenlijst is uitgezet om erachter te komen hoe vaak jongeren geconfronteerd worden met ernstige verkeersovertredingen en om uit te zoeken wat hun mening is over dit soort beelden.

Deelnemers

Er hebben 238 jongeren aan de enquête meegedaan. Hiervan deden 85 mannen en 148 vrouwen mee. 5 jongeren gaven aan niet in een hokje te passen. De gemiddelde leeftijd was 18,7 jaar oud.

De verdeling in opleiding was als volgt: één persoon volgt basisonderwijs, net als iemand die praktijkonderwijs volgt en een laatste persoon die speciaal onderwijs volgt. 9 jongeren volgen vmbo, 20 jongeren doen de havo en 58 jongeren doen het vwo. 51 jongeren volgen een mbo-opleiding, 58 jongeren een hbo-opleiding en 37 jongeren een wo-opleiding. 2 jongeren hebben momenteel een tussenjaar, waardoor hun opleidingsniveau niet naar voren is gekomen.

In Figuur 1 is te zien welk rijbewijs de jongeren die de vragenlijst hebben ingevuld, bezitten. Sommige jongeren hebben meer dan een rijbewijs. In Tabel 1 is te zien hoe lang jongeren die een rijbewijs hebben, in het bezit zijn van hun eerst behaalde rijbewijs.

Figuur 1: Verdeling van het rijbewijs dat jongeren bezitten

	< 1 jaar	1-2 jaar	2-3 jaar	3-4 jaar	4-5 jaar	> 5 jaar
Hoe lang heb jij je rijbewijs?	32 (13%)	36 (15%)	22 (9%)	11 (5%)	11 (5%)	9 (4%)

Tabel 1: Hoe lang zijn jongeren in het bezit van hun (eerste) rijbewijs?

Vragenlijst

De vragenlijst was in te vullen van woensdag 19 mei t/m dinsdag 25 mei. De vragenlijst bestond uit tien vragen, met nog verschillende sub-vragen erin verwerkt. Jongeren waren gemiddeld iets minder dan vier minuten bezig met de vragenlijst. De enquête is verspreid via het jongerenpanel van Stichting TeamAlert. In Bijlage 1 staat de vragenlijst als voorbeeld.

TeamAlert

jongeren met **Impact**

RESULTATEN

Resultaten

In de vragenlijst hebben jongeren antwoord gegeven op verschillende vragen en stellingen. De resultaten op deze vragen worden in dit hoofdstuk worden besproken.

Attitude over risicogedrag

Jongeren zijn gevraagd wat zij vinden van verschillende gevaarlijke gedragingen. Hieronder is te zien hoe gevaarlijk jongeren verschillende gedragingen vinden (Zie Tabel 2).

Hieruit blijkt dat met name rijden onder invloed van alcohol of harddrugs als zeer gevaarlijk wordt gezien. Gedragingen als rechts inhalen en rijden zonder scooterrijbewijs worden relatief het minst gevaarlijk gezien, hoewel ook deze gedragingen door de meerderheid als gevaarlijk worden beoordeeld. De mening is het meest verdeeld over rijden zonder geldig scooterrijbewijs. Het lijkt erop dat de meeste jongeren dit de minst gevaarlijke gedraging vinden.

	Ongevaarlijk	Neutraal	Gevaarlijk
Rijden op zeer hoge snelheid	9 (4%)	28 (1%)	201 (86%)
Rijden onder invloed van alcohol	3 (2%)	1 (1%)	234 (97%)
Rijbewijs onder invloed van cannabis	10 (5%)	18 (7%)	210 (88%)
Rijden onder invloed van harddrugs	3 (2%)	2 (1%)	233 (97%)
Rechts inhalen	22 (10%)	67 (28%)	149 (62%)
Rijden zonder geldig autorijbewijs	8 (4%)	31 (13%)	199 (83%)
Rijden zonder geldig scooterrijbewijs	60 (26%)	53 (23%)	125 (51%)
Bellen of appen tijdens het rijden	8 (4%)	25 (10%)	205 (86%)
Social media gebruiken tijdens het rijden (bijvoorbeeld jezelf filmen en dat delen)	7 (3%)	16 (10%)	215 (90%)

Tabel 2: Hoe gevaarlijk vinden jongeren deze gedragingen?

Frequentie asociaal gedrag op social media

Aan jongeren is gevraagd hoe vaak zij beelden van asociaal gedrag op social media voorbij zien komen. Hierbij gaat het om asociaal gedrag in de algemene zin van het woord, zoals bellen in een stiltecoupé in de trein, harde muziek luisteren in het openbaar, afval op straat gooien, asociaal rijgedrag en verkeersovertredingen en bijvoorbeeld drugsgebruik.

De meeste jongeren zien deze asociale beelden ongeveer één keer per week of vaker dan één keer per week. Er is ook een grote groep jongeren die dit soort beelden ongeveer één keer per maand te zien krijgt. Er zijn er weinig jongeren die deze beelden nooit of maar één keer per jaar te zien krijgen. De grote meerderheid krijgt er regelmatig mee te maken (zie Tabel 3).

	Nooit	Ongeveer één keer per jaar	Ongeveer één keer per maand	Ongeveer één keer per week	Vaker dan één keer per week	Weet ik niet
Hoe vaak zie je asociaal gedrag voorbijkomen op social media	13 (5%)	13 (6%)	57 (23%)	73 (31%)	73 (31%)	9 (4%)

Tabel 3: Hoe vaak zie je asociaal gedrag voorbijkomen op social media?

Toe- of afname frequentie asociale beelden

Op de vraag of jongeren het idee hebben dat dit soort beelden afgelopen jaar zijn toegenomen, verschillen de meningen. Veel jongeren denken dit soort asociale beelden gelijk is gebleven met eerdere jaren. Een bijna net zo groot deel heeft het idee dat het iets is toegenomen. Ook is er een groot deel van de jongeren dat niet weet of dit soort beelden meer- of minder zijn geworden. De meeste jongeren hebben niet het idee dat het minder is geworden (zie Tabel 4).

	Afgenomen	Gelijk gebleven	Beetje toegenomen	Heel erg toegenomen	Weet ik niet
Zijn deze beelden afgelopen tijd toegenomen?	10 (4%)	62 (27%)	72 (31%)	23 (9%)	71 (29%)

Tabel 4: Zijn dit soort beelden afgelopen jaar toe- of afgenomen?

Frequentie ernstige verkeersovertredingen op social media

Op de vraag hoe vaak jongeren beelden van ernstige verkeersovertredingen te zien krijgen, zijn de antwoorden redelijk verdeeld. Er zijn jongeren die dit soort beelden nooit te zien krijgen maar er zijn ook jongeren die meer dan één keer per week geconfronteerd worden met ernstige verkeersovertredingen. Toch geven de meeste jongeren aan dit soort beelden ongeveer één keer per maand te zien (zie Tabel 5).

	Nooit	Ongeveer één keer per jaar	Ongeveer één keer per maand	Ongeveer één keer per week	Vaker dan één keer per week	Weet ik niet
Hoe vaak zie je beelden van ernstige verkeersovertredingen?	31 (13%)	34 (14%)	70 (29%)	53 (22%)	41 (17%)	9 (4%)

Tabel 5: Hoe vaak zie je beelden van ernstige verkeersovertredingen?

Stellingen met betrekking tot het delen van beelden met ernstige verkeersovertredingen

Jongeren hebben verschillende stellingen gekregen waar zij op konden reageren, met betrekking tot beelden van extreme verkeersovertredingen op social media. Zie Tabel 6 voor de resultaten op deze stellingen.

Jongeren zijn duidelijk in hun mening dat zij deze beelden gevaarlijk vinden. Daarnaast zijn zij van mening dat deze beelden niet stoer zijn. Jongeren vinden het onverstandig dat deze beelden gedeeld worden en vinden het daarnaast ook niet normaal.

Over de vraag of dit soort beelden zomaar gedeeld mogen worden, liggen de meningen meer uit elkaar. Hoewel de meerderheid het ermee eens is dat dit soort beelden niet zomaar gedeeld mogen worden, zijn er ook veel jongeren die het hier niet mee eens zijn. Bij de volgende vraag, of dit soort beelden op social media thuishoren, zijn toch de meeste jongeren het erover eens dat dit soort beelden niet op social media thuishoren.

Verder denken jongeren dat mensen zich laten beïnvloeden door dit soort beelden. Zij denken dat anderen het gevaarlijke gedrag dat op filmpjes te zien is, ook na gaan doen, wanneer deze beelden te zien zijn. Verder denken zij dat veel mensen niet door zullen hebben dat deze beelden en het gedrag dat daarop te zien is, gevaarlijk kan zijn.

	Oneens	Neutraal	Eens
Ik vind deze beelden gevaarlijk	21 (9%)	35 (15%)	182 (76%)
Ik vind deze beelden stoer	219 (92%)	13 (5%)	6 (3%)
Ik vind het onverstandig als mensen dit soort beelden delen	11 (5%)	36 (15%)	191 (80%)
Ik vind dit soort beelden normaal	183 (77%)	44 (18%)	11 (5%)
Dit soort beelden mogen gedeeld worden	120 (50%)	62 (26%)	56 (24%)
Dit soort beelden horen niet thuis op social media	43 (18%)	59 (25%)	136 (57%)
Door dit soort beelden gaan mensen dit gedrag nadoen	29 (12%)	54 (23%)	155 (65%)
Mensen begrijpen dat dit soort beelden gevaarlijk zijn	112 (47%)	64 (27%)	62 (26%)

Tabel 6: Wat vind je van de volgende stellingen?

Toe- of afname risico's in het verkeer

Als laatste is gevraagd of jongeren denken dat mensen meer risico's gaan nemen na het zien beelden met ernstige verkeersovertredingen. Een zeer grote meerderheid denkt dat dit het geval is. Jongeren hebben door middel van een open vraag kunnen vermelden waarom ze deze mening hebben (zie Tabel 7).

	Ja	Nee
Zorgen deze beelden ervoor dat mensen meer risico's gaan nemen in het verkeer?	200 (84%)	38 (16%)

Tabel 7: Zorgen deze beelden dat mensen meer risico's gaan nemen in het verkeer?

“Bepaald gedrag wordt genormaliseerd of zelfs geprezen, en dus zullen anderen het ofwel als normaal gaan zien ofwel als stoer gedrag gaan zien. Hierdoor zullen anderen dit na gaan doen.” – Man, 20 jaar

“Vooral jongeren die net hun rijbewijs hebben, schatten de gevaren nog niet goed in. Ze hebben die ervaring niet. Als ze daarbij dit soort filmpjes kijken dan gaan ze sneller rijden terwijl ze te weinig inschatting maken. Dus gebeuren er meer ongelukken onder jongeren.” – Vrouw, 19 jaar

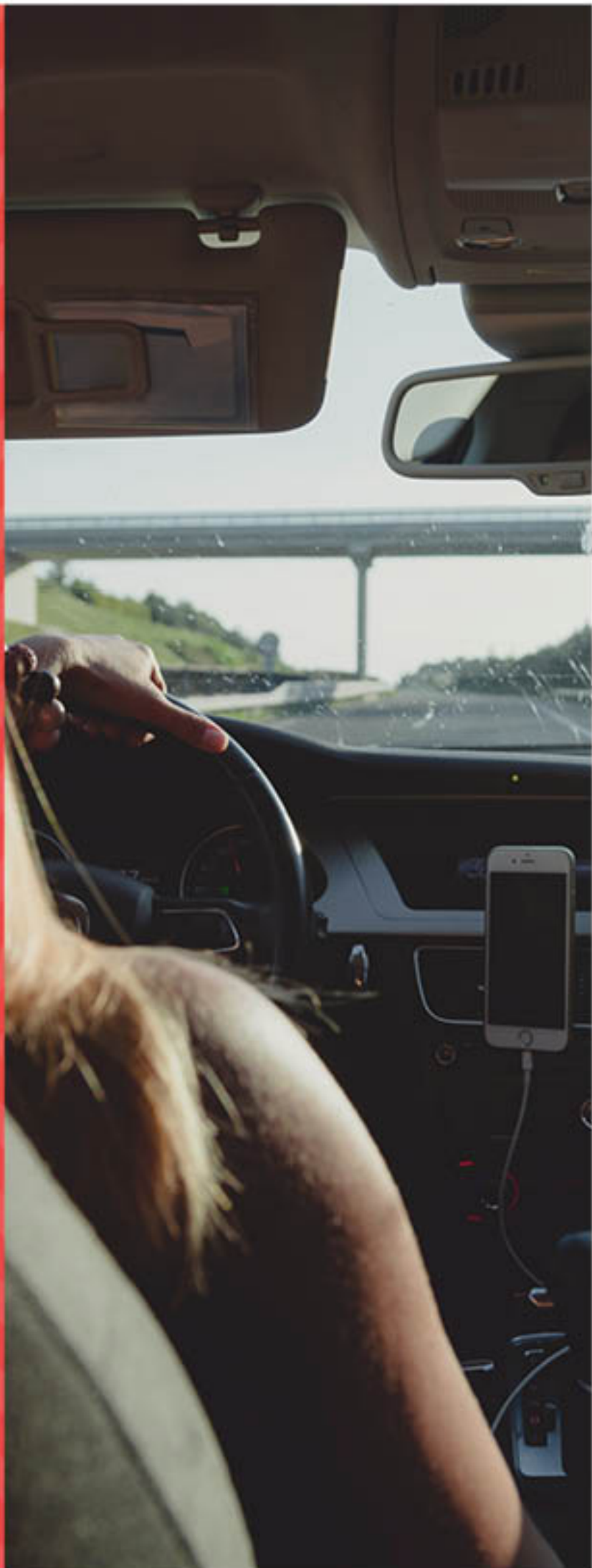
“In de hoeveelheden waarin ik deze filmpjes tegenkom, zou ik ze al lang vergeten zijn wanneer ik zelf aan het rijden ben. Zelfs als ik ze nog zou herinneren, zou ik geen risico's nemen. Ik hoop/denk dat het grootste deel van de mensen (en jongeren) er hetzelfde over denkt, en hun rijgedrag hierdoor niet laat beïnvloeden. Bij een kleine groep zou het daarentegen wel invloed kunnen uitoefenen en gevaarlijk gedrag kunnen bevorderen.” – Man, 18 jaar

TeamAlert

jongeren met **impact**

CONCLUSIE

Conclusie

In deze vragenlijst is er onderzocht hoe jongeren kijken naar asociaal gedrag. Verder is er gekeken hoe jongeren kijken naar ernstige verkeersovertredingen die gedeeld worden op social media. Ook is uitgevraagd met welke frequentie jongeren worden geconfronteerd met dergelijke beelden. In dit hoofdstuk worden de belangrijkste conclusies getrokken van de gevonden resultaten.

De resultaten van de vragenlijst geven een duidelijk beeld wat jongeren gevaarlijk gedrag vinden. Jongeren zijn van mening dat gedragingen als rijden onder invloed van alcohol, cannabis en harddrugs en het gebruiken van de telefoon tijdens het rijden zeer gevaarlijk zijn. Er zijn wel gradaties met andere gevaarlijke gedragingen. Zo vinden jongeren rechts inhalen en rijden zonder scooterrijbewijs beduidend minder gevaarlijk dan de overige gedragingen. In eerder onderzoek van TeamAlert (2021) over rijden zonder rijbewijs kwam naar voren dat jongeren veel vertrouwen hebben in hun rijvaardigheid en dat rijden zonder rijbewijs vaak als normaal werd gezien. Dit bevestigt deze resultaten. Toch vindt nog steeds de meerderheid van de respondenten deze gedragingen ook gevaarlijk.

Hoewel het positief is dat jongeren deze gedragingen als gevaarlijk beschouwen, laat eerder onderzoek zien dat dit niet per se hoeft te betekenen dat jongeren dit gedrag ook niet vertonen. Vaak geven jongeren aan bepaald gedrag gevaarlijk te vinden, maar het ook goedpraten, wanneer zij het zelf vertonen. Dit komt bijvoorbeeld voor bij rijden zonder rijbewijs of rijden onder invloed van alcohol of drugs (TeamAlert, 2021).

Verder komt uit de resultaten naar voren dat jongeren regelmatig in aanraking komen met beelden van asociaal gedrag. Dit gaat om alle typen asociaal gedrag, niet slechts asociaal verkeersgedrag. De frequentie van deze beelden zijn voor de meeste jongeren gelijk gebleven of toegenomen. Bij slechts weinig jongeren is dit afgenomen.

De frequentie van jongeren die beelden zien waarin ernstige verkeersovertredingen gefilmd zijn, verschilt aanzienlijk. Zo zijn er jongeren die deze beelden meer dan één keer per week zien, maar ook jongeren die deze beelden nooit tegenkomen. Wel hebben vrijwel alle jongeren wel eens dit soort beelden gezien. Het is mogelijk dat de manier waarop jongeren met social media omgaan hier invloed op heeft. Sommige jongeren vinden het leuk om dit soort beelden te zien en anderen niet. Door hier de persoonlijke voorkeuren op aan te passen, zien jongeren dit soort beelden vaker of juist minder vaak.

Vrijwel alle jongeren zijn van mening dat het filmen en delen van beelden met ernstige verkeersovertredingen gevaarlijk is. Daarnaast vinden de meeste jongeren dit soort beelden niet stoer en niet normaal. Waar jongeren minder eensgezind over zijn, is de vraag of dit soort beelden gedeeld mogen worden of niet. Hoewel de meeste jongeren vinden dat dit soort beelden niet zomaar gedeeld mogen worden, is het te zien dat de mening hierover verschilt. Mogelijk gaat dit over een groter onderwerp dan slechts verkeersovertredingen en bestaat er discussie bij jongeren wat voor soort beelden en wel en niet op social media terecht mogen komen. De meeste jongeren vinden dat dit soort beelden niet thuishoort op social media, maar een ander deel vindt van niet. Het lijkt erop dat een deel van de jongeren die de vragenlijst heeft ingevuld, een vrijere mening heeft over wat er allemaal wel en niet op social media thuishoort en wat er allemaal gedeeld mag worden. Toch vindt het grootste deel dat dit soort verkeersovertredingen er niet thuishoort. Het is daarnaast ook mogelijk dat het een relatief kleine groep is dat dit soort beelden verspreidt, waardoor zij het wel normaal vinden, maar het grootste gedeelte van de jongeren niet. Dit kan de gevonden resultaten mogelijk verklaren.

Als laatste komt naar voren dat veel jongeren bang zijn dat dit soort beelden ervoor zorgen dat mensen dit gedrag na gaan doen wanneer ze het zien. Zij zijn niet bang dat ze dit zelf gaan doen, maar wel dat anderen het gedrag gaan overnemen. Zij denken dat veel mensen niet zullen snappen dat dit soort beelden gevaarlijk zijn en gevaarlijk gedrag laten zien. Jongeren zijn bang dat anderen meer risico's zullen gaan nemen in het verkeer na het zien van dit soort beelden.

TeamAlert

jongeren met **impact**

LITERATUURLIJST

Literatuurlijst

TeamAlert, 2021. Jongeren en rijden zonder rijbewijs. Utrecht.

TeamAlert, 2021. Jongeren als beginnende scooterrijders. Utrecht.

TeamAlert, 2021 Jongeren en alcohol in het verkeer. Utrecht.

TeamAlert

jongeren met **Impact**

BIJLAGEN

Bijlagen

Bijlage 1: Vragenlijst

Hoi!

TeamAlert is bezig met een onderzoek naar wat jongeren allemaal voorbij zien komen op social media. We willen graag weten wat voor soort beelden jongeren tegenkomen en wat de mening daarover is.

We vragen je om deze korte vragenlijst in te vullen. Je helpt ons heel erg met het verzamelen van belangrijke informatie. De vragenlijst duurt maar een paar minuutjes.

1. Demografische gegevens
 - a. Wat is je opleiding
 - b. Wat is je leeftijd
 - c. Wat is je geslacht
2. Heb jij een rijbewijs?
 - a. Ja
 - b. Nee
3. Zo ja, welk rijbewijs?
 - a. Auto
 - b. Scooter
 - c. Anders, nl.
4. Hoe lang heb jij al een rijbewijs?
 - a. <1 jaar
 - b. 1-2 jaar
 - c. 2-3 jaar
 - d. 3-4 jaar
 - e. 4-5 jaar
 - f. >5 jaar
5. Hoe gevaarlijk vind je de volgende dingen?
 - a. Met veel te hoge snelheid rijden (bijvoorbeeld meer dan 30 km/u in de bebouwde kom of 50 km/u op de snelweg)
 - i. Helemaal niet gevaarlijk – heel erg gevaarlijk
 - b. Rijden onder invloed van alcohol
 - i. Helemaal niet gevaarlijk – heel erg gevaarlijk
 - c. Rijden onder invloed van cannabis
 - i. Helemaal niet gevaarlijk – heel erg gevaarlijk
 - d. Rijden onder invloed van harddrugs
 - i. Helemaal niet gevaarlijk – heel erg gevaarlijk
 - e. Rechts inhalen
 - i. Helemaal niet gevaarlijk – heel erg gevaarlijk
 - f. Autorijden zonder autorijbewijs
 - i. Helemaal niet gevaarlijk – heel erg gevaarlijk
 - g. Scooter rijden zonder scooterrijbewijs
 - i. Helemaal niet gevaarlijk – heel erg gevaarlijk
 - h. Rijden met je telefoon in de hand
 - i. Helemaal niet gevaarlijk – heel erg gevaarlijk
 - i. Social media gebruiken tijdens het rijden (door jezelf of de weg te filmen)
 - i. Helemaal niet gevaarlijk – heel erg gevaarlijk
6. Hoe vaak zie jij beelden van asociaal gedrag of gevaarlijk rijgedrag op social media voorbijkomen? (Denk bijvoorbeeld aan hardop bellen in een stilteruimte, harde muziek luisteren in het openbaar, afval op straat gooien, asociaal rijgedrag en verkeersovertredingen, drugsgebruik?)
 - a. Vaker dan één keer per week

- b. Ongeveer één keer per weer
 - c. Ongeveer één keer per maand
 - d. Ongeveer één keer per jaar
 - e. Nooit
7. De laatste tijd verschijnen er steeds vaker filmpjes op social media te zien waar trots beelden worden gedeeld van extreem en gevaarlijk gedrag, zoals het rijden met extreem hoge snelheid. Hoe vaak zie je dit soort filmpjes op jouw social mediakanalen voorbijkomen?
- a. Vaker dan één keer per week
 - b. Ongeveer één keer per weer
 - c. Ongeveer één keer per maand
 - d. Ongeveer één keer per jaar
 - e. Nooit
 - f. Weet ik niet
8. Heb jij het idee dat het delen van deze filmpjes het afgelopen jaar is af- of toegenomen?
- a. Afgenomen
 - b. Gelijk gebleven
 - c. Een beetje toegenomen
 - d. Heel erg toegenomen
9. Wat vind je van de volgende stellingen
- a. Ik vind het **gevaarlijk** dit soort filmpjes worden geplaatst?
 - i. Helemaal niet mee eens – helemaal mee eens
 - b. Ik vind het **stoer** als dit soort filmpjes worden geplaatst?
 - i. Helemaal niet mee eens – helemaal mee eens
 - c. Ik vind het **onverstandig** als anderen dit soort filmpjes plaatsen?
 - i. Helemaal niet mee eens – helemaal mee eens
 - d. Ik vind dit soort filmpjes heel **normaal**
 - i. Helemaal niet mee eens – helemaal mee eens
 - e. Ik vind dat **iedereen** dit soort filmpjes mag plaatsen
 - i. Helemaal niet mee eens – helemaal mee eens
 - f. Ik vind dat dit soort filmpjes **niet** op social media thuishoren
 - i. Helemaal niet mee eens – helemaal mee eens
 - g. Bij het zien van dit soort beelden gaan mensen het gedrag **nadoen**
 - i. Helemaal niet mee eens – helemaal mee eens
 - h. Wanneer mensen dit soort beelden zien, snappen zij dat het heel **gevaarlijk** is
 - i. Helemaal niet mee eens – helemaal mee eens
10. Zorgen deze beelden of filmpjes ervoor dat jongeren meer risico's nemen in het verkeer?
- a. Ja
 - i. Op welke manier? [open vraag]
 - b. Nee
 - i. Waarom niet? [open vraag]

Dit was de vragenlijst, heel erg bedankt voor je tijd!